

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Σόιμπλε: Ο δρόμος της Ελλάδας προς τις αγορές είναι μακρύς και γεμάτος εμπόδια

Μήνυμα απευθύνει στη χώρα μας και τους λοιπούς εταίρους, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, μέσα από το συνέδριο του Economist στη Φρανκφούρτη. «Η Ελλάδα έχει ακόμα εμπόδια που πρέπει να υπερπηδήσει στην πορεία της για την επιστροφή στις χρηματαγορές», αναφέρει χαρακτηριστικά.

«Η μαγική λέξη είναι «εμπιστοσύνη»» αναφέρει χαρακτηριστικά, στο πλαίσιο ενημερωτικού υλικού που διανεμήθηκε στους συνέδρους, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα ότι, «έπειτα από καθυστέρηση μεγαλύτερη των έξι μηνών, η δεύτερη αξιολόγηση του προγράμματος πρέπει να ολοκληρωθεί γρήγορα».

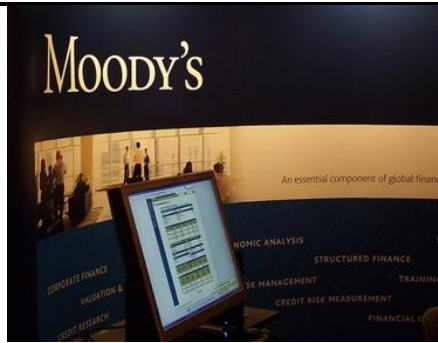
Σύμφωνα με τον Β. Σόιμπλε, «η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί είναι ο καλύτερος δρόμος, προκειμένου η Ελλάδα να σταθεί και πάλι στα πόδια της, όπως συνέβη με τις άλλες χώρες που έλαβαν βοήθεια».

Όπως επισήμανε, κινούμενος στη «γραμμή» του ESM, «οι μεταρρυθμίσεις θέτουν τα θεμέλια, ώστε το κράτος να γίνει πιο αποτελεσματικό. Επίσης, δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομική ανάπτυξη και θέσεις εργασίας, ανοίγοντας προοπτικές για το μέλλον».

«Είναι προς το συμφέρον όλων να βελτιωθεί η κατάσταση στην Ελλάδα το ταχύτερο δυνατόν» έγραψε ακόμη ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, κάνοντας λόγο για «θετικά σημάδια, παρά τις προκλήσεις που απομένουν».

Στο πλαίσιο αυτό, ανέφερε ότι η ανεργία αποκλιμακώνεται βαθμιαία, αλλά και ότι «τα τεράστια ελλείμματα του προϋπολογισμού δεν υπάρχουν πια».

Ο Γερμανός ΥΠΟΙΚ παρατηρεί ότι οι χώρες που μπόρεσαν να ολοκληρώσουν με επιτυχία το πρόγραμμά τους, μετά την κρίση του 2010, γνωρίζουν σήμερα ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και κάθετη μείωση της ανεργίας. «Η ιδέα αυτών των προγραμμάτων βοήθειας ήταν η σωστή προσέγγιση και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί στα σοβαρά, ακόμη κι αν λάβουμε υπόψη μας τις δυσκολίες στην Ελλάδα» υπογραμμίζει, υπεραμυνόμενος των προγραμμάτων λιτότητας, που είχαν τη δική του «σφραγίδα».

Moody's: Οι επενδυτές χρειάζονται καλά νέα ...

Μιλώντας στο συνέδριο του Economist, ο διευθύνων σύμβουλος και Chief Credit Officer EMEA της Moody's Investors Service Collin Ellis, είπε πως «Οι επενδυτές έχουν ανάγκη από καλά νέα. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα είναι προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο 2018, η Ελλάδα θα χρειαστεί να επιστρέψει στις αγορές κεφαλαίων μέχρι τότε. Και όπως πρόσθεσε ο Collin Ellis, «αυτό δεν είναι πολύ μακριά», προσθέτοντας πως η Moody's Investors Service αυτήν τη στιγμή αξιολογεί την Ελλάδα με Caa3 σταθερό. «Η προοπτική μιας σημαντικής μείωσης χρέους και η αποπληρωμή υποχρεώσεων στον επίσημο τομέα θα μπορούσαν να είναι πιστωτικά θετικές για τους ιδιώτες κατόχους ομολόγων», σημείωσε ο κ. Ellis, εκφράζοντας την άποψη ότι τα παρελθοντικά μέτρα ελάφρυνσης χρέους ήταν πολύ μικρά για να επηρεάσουν σημαντικά το βάρος χρέους της Ελλάδας και τις υποχρεώσεις πληρωμών. «Είμαστε σκεπτικοί για το αν η Ελλάδα μπορεί να διατηρήσει υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα για μια μακρά περίοδο», πρόσθεσε, και εκτίμησε συγχρόνως ότι οι διαρθρωτικές αλλαγές μέσω των μεταρρυθμίσεων στις αγορές εργασίας και προϊόντων «ίσως έχουν λιγότερο θετικό αντίκτυπο απ' ό,τι ορισμένοι, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρούν». Τέλος κατά τον κ. Ellis, «το σενάριο εξόδου από το Ευρώ δεν έχει πεθάνει ακόμη». Εξάλλου, όπως είπε, η όποια διάβρωση της λαϊκής υποστήριξης στο πολιτικό project του κοινού νομίσματος απαιτεί δραστικά μέτρα από τους Ευρωπαίους παράγοντες χάραξης πολιτικής.

Γ. Στουρνάρας: Χωρίς προηγούμενο η πρόοδος που έχει σημειωθεί στην Ελλάδα

Την "τεράστια πρόοδο" που έχει σημειωθεί στην Ελλάδα, από το 2010, στη διόρθωση των ανισορροπιών τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, Γιάννης Στουρνάρας, μιλώντας σήμερα σε συνέδριο του Economist στη Φρανκφούρτη. "Είναι μια πρόοδος μοναδική και χωρίς προηγούμενο στην Ευρώπη και τον ΟΟΣΑ" ανέφερε, σημειώνοντας, ωστόσο, πως ακόμα μένουν πολλά να γίνουν και ότι το υψηλό χρέος και η υψηλή ανεργία είναι ακόμα προβλήματα που δυσκολεύουν την ελληνική οικονομία. Στην ομιλία του, με θέμα κυρίως το αν βρισκόμαστε κοντά στην επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές, ο κ. Στουρνάρας υπογράμμισε την ανάγκη διευθέτησης του ζητήματος του χρέους, ως βασικής προϋπόθεσης για την ανάκαμψη. Ο ίδιος παρουσίασε μια πρόταση διευθέτησης, η οποία στηρίζεται στη διατήρηση του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ έως το 2020 και στη συνέχεια μείωση στο 2%. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, προκειμένου να καταστεί βιώσιμο το χρέος θα πρέπει να ληφθούν μέτρα όπως η αναβολή πληρωμής των τόκων, η επιμήκυνση των ωριμάνσεων των δανείων και η επιστροφή των κερδών των ευρωπαϊκών τραπεζών από τα ελληνικά ομόλογα (SNP και ANFA). Όπως τόνισε αυτό είναι το "λιγότερο" που χρειάζεται το ελληνικό χρέος για να γίνει βιώσιμο. Καταλήγοντας ο Γ. Στουρνάρας υπογράμμισε πως η διευκολύνσεις στην πληρωμή των τόκων των δανείων είναι μια πολύ πιο αποτελεσματική μέθοδος μείωσης του χρέους από την αύξηση των πρωτογενών πλεονασμάτων.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Κερέ: Η σαφήνεια στα μέτρα για το ελληνικό χρέος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για το QE

Μιλώντας στο συνέδριο του Economist, το μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, Μ. Κερέ ανέφερε πως η σαφήνεια στα μέτρα για το ελληνικό χρέος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμα τα ελληνικά ομόλογα στο πρόγραμμα αγορών κρατικών ομολόγων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο αξιωματούχος της ΕΚΤ υπογράμμισε ταυτόχρονα ότι η εξάλειψη της αβεβαιότητας για τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους αποτελεί το κλειδί για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία, δήλωσε

"Μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι η αβεβαιότητα για το υψηλό χρέος έχει υπονομεύσει την εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία γενικά και στο χρηματοοικονομικό σύστημα ειδικότερα", δήλωσε ο αξιωματούχος της ΕΚΤ.

Σε αυτό το πλαίσιο, λυπούμαστε που δεν υπήρξε ξεκάθαρος ορισμός των μέτρων ανακούφισης για το χρέος στο τελευταίο Eurogroup. Οι συζητήσεις συνεχίζονται, αλλά κατά την άποψη μου είναι σημαντικό να επιτευχθεί συμφωνία στο Eurogroup στις 15 Ιουνίου.

Συνέχεια....

Ο κεντρικός τραπεζίτης υπενθύμισε ότι στο πλαίσιο της συμφωνίας του Eurogroup του Μαΐου του 2016, τα μέτρα για το χρέος θα εφαρμοστούν στα μέσα του 2018, στο τέλος του ελληνικού προγράμματος.

"Ωστόσο, με το να υπάρχει αρκετή σαφήνεια σήμερα στα μέτρα θα βοηθήσει να έρθουν νωρίτερα πολλές από τις ευεργετικές επιπτώσεις, ιδιαίτερα η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης τόσο στη διεθνή όσο και στην εγχώρια κοινότητα στην ικανότητα της ελληνικής οικονομίας να επανέλθει στο μονοπάτι της ομαλότητας και σταθερότητας", δήλωσε.

Σύμφωνα με τον αξιωματούχο της ΕΚΤ, οι μεταρρυθμίσεις του χρηματοπιστωτικού κλάδου είναι στοιχείο-κλειδί των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής, αφού η βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη πρέπει να στηρίζεται σε μια επαρκή παροχή πίστης.

Η υγιής παροχή πίστης κρίνεται επίσης σημαντική για τη διοχέτευση της νομισματικής πολιτικής στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, αφού είναι ένας από τους βασικούς τρόπους με τους οποίους η ΕΚΤ μπορεί να επηρεάσει τις συνθήκες δανεισμού και εντέλει την πορεία των τιμών. Εντός της Ευρωζώνης, η οποία γνωρίζει ευρεία και σταθερή πιστωτική επέκταση, η Ελλάδα είναι μια λυπηρή εξαίρεση, σύμφωνα με τον Coeure. Τα τραπεζικά δάνεια προς τον εγχώριο μη χρηματοπιστωτικό ιδιωτικό τομέα συρρικνώνονται κάθε τρίμηνο μετά τα τέλη του 2008, καταγράφοντας αθροιστικά μείωση 28% έως τα τέλη του περασμένου έτους. Και ενώ προσφάτως το ύψος των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα σταθεροποιήθηκε, τα επιτόκια των δανείων προς τις επιχειρήσεις παραμένουν περίπου 250 μονάδες βάσεις πάνω από το μέσο όρο της Ευρωζώνης. Παρ'αυτά, ο Κερέ σημείωσε πως έχει παρατηρηθεί επίσης πρόοδος στις ελληνικές τράπεζες. Η κατάστασή τους έχει βελτιωθεί ποικιλοτρόπως από το καλοκαίρι του 2015 όταν εξελισσόταν η διαπραγμάτευση για το τρίτο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Ο αξιωματούχος ανέφερε ως παράδειγμα την κεφαλαιακή επάρκεια, η οποία έχει ενισχυθεί από δείκτη CET1 περίπου 11% στο τρίτο τρίμηνο του 2015, στο περίπου 16-17% στα τέλη του 2016, μετά και την επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών στα τέλη του 2015. Βελτίωση παρουσιάζει και η τραπεζική διακυβέρνηση, όπως αποτυπώνεται στις σημαντικές αλλαγές της σύνθεσης των διοικητικών συμβουλίων το περασμένο έτος. Το πιο σημαντικό, σύμφωνα με τον αξιωματούχο, είναι πως η κερδοφορία των τραπεζών ανέκαμψε το 2016, έπειτα από πολλά έτη σημαντικών ζημιών. Η μέση απόδοση ενεργητικού βελτιώθηκε από το -1,9% το 2015 στο 0,1% το 2016, στη βάση συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων.

Τσακαλώτος: Ηθική υποχρέωση της Ευρώπης η ελάφρυνση χρέους

Ο Έλληνας υπουργός υποστήριξε πως η ελληνική κυβέρνηση έχει καλύψει τις υποχρεώσεις της και στη βάση αυτή απομένει οι ευρωπαίοι εταίροι να ξεκαθαρίσουν τη στάση τους για το χρέος και το ΔΝΤ να αποσαφηνίσει το τι θα πράξει με τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα.

«Αισθάνομαι σαν προπονητής ποδοσφαίρου, ο οποίος προετοιμάζει την ομάδα χωρίς να γνωρίζει που είναι το τέρμα! Αυτό είναι κάτι που πρέπει να γνωρίζω», ανέφερε χαρακτηριστικά ο υπουργός Οικονομικών.

«Οι πιστωτές θα πρέπει να σταματήσουν να πετούν παρακάτω το τενεκεδάκι και να συμφωνήσουν στο πακέτο», ανέφερε σχετικά και προσέθεσε: «Αυτό που ζητούμε από το ΔΝΤ είναι διαύγεια. Μένουν μόνο 14 μήνες για να λήξει το πρόγραμμα. Νομίζω ότι είναι ώρα να αποφασίσει το ΔΝΤ το τι θέλει να κάνει και τι πιστεύει ότι χρειάζεται να γίνει».

Σχετικά με την επιμονή της Γερμανίας και της Ολλανδίας για συμμετοχή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα, τόνισε ότι «δεν μπορεί το ΔΝΤ να είναι καλό για τις μεταρρυθμίσεις και κακό για το χρέος» και πρόσθεσε: «Αν πιστεύουν οι δύο χώρες ότι είναι υπέροχος θεσμός το ΔΝΤ και το θέλουμε στο πρόγραμμα, θα πρέπει να το ακούσουν και στα δύο».

Εξάλλου, εμφανίστηκε αιχμηρός και για τη στάση που τηρεί η ΕΚΤ, λέγοντας ότι δουλεύει με μυστήριους τρόπους και δεν μας λέει αν μοιράζεται τις απαισιόδοξες εκτιμήσεις του ΔΝΤ για τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας. «Τι λέει για αυτό η ΕΚΤ; Είναι σημαντικό να έχουμε ευρωπαϊκούς οργανισμούς που να έχουν τη δική τους άποψη και να εργάζονται ανεξάρτητα από μη ευρωπαϊκούς οργανισμούς», συνέχισε.

Μετά την ομιλία του κ. Τσακαλώτου στο συνέδριο προβλήθηκε μαγνητοσκοπημένο μήνυμα του Ευρωπαίου Επίτροπου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων Πιέρ Μοσκοβισί, ο οποίος αναγνώρισε τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της χώρας μας και τόνισε πως στο επόμενο Eurogroup θα πρέπει να υπάρξει συγκεκριμενοποίηση των μέτρων για την ελάφρυνση του χρέους.

Bloomberg: Στόχος της Ελλάδας η επιστροφή εφοπλιστών από το Λονδίνο

Σε δημοσίευμα του το διεθνές πρακτορείο Bloomberg γράφει πως η ελληνική κυβέρνηση θέλει να πείσει τους εφοπλιστές και τις ναυτιλιακές ασφαλιστικές εταιρείες που εδρεύουν στο Λονδίνο να μεταφέρουν την έδρα τους στην Ελλάδα, καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο προετοιμάζεται για το brexit..

«Είμαστε σε επαφή με πέντε μεγάλους μεσίτες ασφάλισης πλοίων που εξετάζουν διάφορες χώρες μέλη της ΕΕ για τη μεταφορά της έδρας τους», δήλωσε ο υπουργός Ναυτιλίας Παναγιώτης Κουρουμπλής σε συνέντευξη στον Πειραιά. Ο κ. Κουρουμπλής αρνήθηκε να κατονομάσει τις επιχειρήσεις καθώς οι συνομιλίες είναι ιδιωτικές. "Θα συναντηθούμε το αργότερο τον Ιούνιο για να συζητήσουμε τους όρους που θέτουν για να επιλέξουν την Ελλάδα", είπε.

Η κυβέρνηση ζήτησε επίσης από τους Έλληνες πλοιοκτήτες της Βρετανίας να εξετάσουν το ενδεχόμενο να μεταφέρουν εκ νέου την έδρα τους στην Ελλάδα μετά το Brexit, παρόλο που η χώρα μπορεί να προσφέρει ελάχιστα οικονομικά κίνητρα, δεδομένης της στενής οικονομικής της κατάστασης. Η Ελλάδα θα προσπαθήσει αντίθετα να απευθυνθεί τον πατριωτισμό των εφοπλιστών, είπε ο υπουργός.

Η Ελλάδα είναι η μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο ως προς την ιδιοκτησία πλοίων, αντιπροσωπεύοντας πάνω από 16% του παγκόσμιου εμπορικού στόλου. Στη σχετική λίστα ακολουθούν η Ιαπωνία και η Κίνα, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη. Η ελληνική πλοιοκτησία αντιπροσωπεύει το 22% του παγκόσμιου στόλου και το 50% της θαλάσσιας μεταφορικής ικανότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δήλωσε ο Κουρουμπλής.

Η κυβέρνηση θέλει ο Πειραιάς να γίνει «ένα από τα μεγαλύτερα ναυτιλιακά κέντρα παγκοσμίως και ένα σύγχρονο ναυτιλιακό συγκρότημα», ανέφερε ο Κουρουμπλής. «Θέλουμε να δημιουργήσουμε στον Πειραιά ένα κέντρο εξυπηρέτησης για τη ναυτιλία», είπε.

Παράλληλα και όπως διαβάζουμε πάντα στο Bloomberg, η ναυτιλία συνεισφέρει περίπου το 7% στην οικονομική παραγωγή της Ελλάδας και η κυβέρνηση επιθυμεί επίσης να ενισχύσει και τις παράπλευρες δραστηριότητες που σχετίζονται με τη ναυτιλία όπως η επισκευή πλοίων. Παράλληλα αναζητεί ευκαιρίες στους τομείς της κρουαζιέρας και της ιστιοπλοΐας σε περιφερειακούς λιμένες, δήλωσε ο Κουρουμπλής.

Η Ελλάδα φιλοξένησε πάνω από 4 εκατομμύρια επιβάτες κρουαζιερόπλοιων το 2015, κι έτσι έγινε ο τρίτος δημοφιλέστερος προορισμός στην Ευρώπη μετά την Ιταλία και την Ισπανία. Οι άμεσες εισροές από δραστηριότητες κρουαζιέρας έφεραν 489 εκατομμύρια ευρώ (547 εκατομμύρια δολάρια), σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Διεθνούς Ένωσης Cruise Lines.

Δεδομένου ότι η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τις υποδομές της, προκειμένου να φιλοξενήσει νέα πλοία με χωρητικότητα άνω των 4.000 επιβατών, η κυβέρνηση θα ζητήσει από τους φορείς εκμετάλλευσης κρουαζιερόπλοιων να «επενδύσουν σε λιμένες που τους ενδιαφέρουν με αντάλλαγμα την παροχή κινήτρων, συμπεριλαμβανομένων των ευνοϊκών ρυθμίσεων λιμενικών τελών». Υπάρχει ήδη ενδιαφέρον για τη Σαντορίνη, το Λαύριο και τον Κατάκολο, αναφέρει η Royal Caribbean Cruises Ltd, η MSC Cruises SA και η νορβηγική εταιρεία Cruise Line Holdings Ltd που εκτελούν όλα τα καλοκαιρινά δρομολόγια της Σαντορίνης.

Το υπουργείο Ναυτιλίας συνεργάζεται επίσης με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για να προσελκύσει Έλληνες πλοιοκτήτες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Πηγή: Bloomberg

Τα Διαγράμματα της Ημέρας

Τραπεζικός Δείκτης: Σημαντικές οι τρέχουσες στηρίξεις στις 970 – 980 μονάδες (κλείσιμο στις 970,84 μονάδες). Οριστική απώλεια τους οδηγεί το δείκτη προς τις επόμενες στηρίξεις στα επίπεδα των 920 – 930 μονάδων, με κίνδυνο να μιλήσουμε για ακόμη χαμηλότερα επίπεδα...

